

Številka: 430-75/2019/...

Datum: 13. 11. 2019

Zadeva: Navodilo o vsebini, obliki in načinu priprave regionalnega prostorskega plana – delavnica dne 6. 11. 2019 – bistveni predlogi, podani v razpravi

Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/2017; v nadaljnjem besedilu ZUreP-2), ki se je začel uporabljati s 1. junijem 2018, uvaja institut regionalnega prostorskega planiranja, pri čemer se opira na sistemske rešitve regionalnega planiranja iz Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (v nadaljnjem besedilu ZSRR-2).

Na ministrstvu smo Urbanističnemu inštitutu RS poverili pripravo navodila o vsebini in obliki RPP skupaj z ilustrativnimi / vzorčnimi prikazi ter pripravo navodila glede načina priprave RPP. Pred dokončanjem naloge smo želeli predlagane rešitve prediskutirati v širšem krogu strokovnjakov, zato smo dne 6. 11. 2019 organizirali delavnico, na kateri je razprava potekala v dveh ločenih delih:

- glede vsebine in oblike RPP ter glede načina priprave RPP - k razpravi so bili vabljeni zlasti predstavniki strokovne javnosti (večja podjetja, ki sedaj pripravljajo OPN);
- glede načina priprave RPP - k razpravi so bili vabljeni predstavniki interesnih združenj občin (SOS, ZOS in ZMOS) in združenja regionalnih razvojnih agencij (RRA GIZ) ter predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstva za javno upravo.

V nadaljevanju so povzeti ključni predlogi, podani v obeh delih razprave:

1. Proces uvajanja regionalnega prostorskega planiranja

- a) Proces priprave RPP (projekt RPP) je najpomembnejši prostorsko planerski/načrtovalski projekt desetletja. RPP je edina prava pot do urejenega prostora, zato mora postati vodilna aktivnost urejanja prostora/prostorskega planiranja/načrtovanja. Zagotoviti je treba politično podporo pripravi RPP ter promocijo priprave RPP (RPP so pomembni, zato bi morali biti tudi medijsko izpostavljeni).
- b) Predpogoj za začetek procesa je postavitve konsistentne organizacijske in finančne sheme (zagotoviti sredstva iz kohezijskih virov, podnebne sklada) ter določitev terminskega plana (zlasti, do kdaj bodo na državnem nivoju pripravljene podatki in SP, ki bodo v pomoč pri pripravi RPP).

Organizacijska shema

- vzpostavitev dobre organizacijske strukture: vladna oziroma medresorska DS (jedro MDS: MOP, MGRT in MJU)
- priprava RPP se poveri RRA, ki pripravljajo že RRP, in se jih kadrovske okrepi za kontinuiran proces načrtovanja na regionalnem nivoju (v prvi fazi ni ustrezno ustanovljati javnih zavodov, ker se s tem povečajo tudi stroški za ustanovitev in delovanje teh organov ter čas za formaliziranje organa skozi občinske svete).

Finančna shema:

- za ovrednotenje priprave RPP ključna kriterija površina in centralnost naselij. V finančno oceno priprave RPP je treba vključiti tudi strošek izdelave SP, pri čemer stroški izdelave SP resorjev ne bi smeli obremenjevati izdelave RPP;
- Zagotoviti je treba kontinuirano sistemsko financiranje - regionalno planiranje, ne samo priprava RPP, tudi spremljanje izvajanja RPP, mora postati splošna naloga (19. člen ZSSRR-2). Za pripravo RPP se poišče čim več možnih virov za financiranje (npr. Podnebni sklad, Kohezijski sklad EU);
- MOP napove stroške za pripravo RPP v sistemu financiranja občin (poziv MF vsako leto, katere nove naloge za občine predvidevajo. Občine na tej podlagi za te naloge lahko dobijo več denarja). MOP pripravi seznam nalog in seznaniti občine, da bodo te stroške dobile povrnjene skozi določeno obdobje.

Terminski plan - proces uvajanja regionalnega planiranja predvideti v 2 korakih:

- 1. korak (kaj lahko takoj naredimo) – pilotni/testni RPP v naprej in priprava 1. generacije RPP sočasno za vseh 12 regij (nujen pragmatičen pristop: raje manj vsebin in te se implementira, kasneje se lahko vsebine RPP dopolnijo).
 - 2. korak (kaj želimo dolgoročno doseči) – vzpostavitev regionalnega planiranja.
- c) Ne glede na obstoječe razpoložljive kartografske podlage (M 1:250.000 in M 1:50.000), je za RPP ustrezno in primerno merilo 1:100.000. Ker kartografskih podlag ni, bi moral MOP za potrebe priprave RPP naročiti GURS izdelavo novih kartografskih podlag.

2. Priprava Regionalnih prostorskih planov (RPP)

- a) Za pripravo RPP je nujno predpisati enoten nabor vsebin, enotno strukturo/kazalo (nabor poglavij) ter enoten grafični ključ. O Navodilu o vsebini, obliki in načinu priprave RPP bi morala stroka večkrat diskutirati in se o njem poenotiti pred pripravo RPP.
- b) Z RPP je smiselno načrtovati tiste prostorske ureditve, ki jih niti država niti občine ne morejo same načrtovati. Zato je nujno razmisliti, kaj je namen RPP. Regije bi morale v RPP določiti svoje potencialne za razvoj. Na eni strani je treba opredeliti, kaj bodo s pripravo RPP pridobile občine, na drugi strani, kaj bodo pridobili resorji.
- c) S pripravo RPP se ne sme preslikovati niti postopka, niti vsebine OPN (največje težave pri OPN so neodzivnost resorjev, javnost, nezainteresiranost investitorja npr. občin, ipd.).
- d) Problem RPP je horizontalna povezanost resorjev na ravni države, zato je treba zagotoviti sodelovanje resorjev - najmanj ključni resorji bi morali skupaj z MOP izdelati SP na ravni države, tudi PN za SP (podobno kot SP za SPRS 2004, možno izdelati kot CRP naloge)

3. Predlogi za spremembe določb ZUREP-2

- a) Določanje pripravljavca za vsako finančno perspektivo ni dobra rešitev, zakonske določbe omejujejo vzpostavitev kontinuiranega procesa regionalnega planiranja - 3. odstavek 72. člena določa, da se pripravljavec izbere za eno programsko obdobje, RPP pa se pripravljata za 2 programski obdobji (je 15 letni dokument).
- b) Razmisliti o določbi, ki bi izvedbeni del DPN pogojevala s predhodno potrditvijo variante v RPP? V ZUREP-2 je treba vključiti zagotovilo/varovalko, da morajo biti RPP-ji obvezna podlaga za DPN. S tem se aktivira sektorje, da sodelujejo v procesu priprave RPP.
- c) Razmisliti o posledicah, če RPP ne bodo izdelani in sprejeti do 1. 1. 2023, kakšen bo status strateških delov OPN, pa tudi o posledicah za sektorske programe, ki se bodo začeli pripravljati do sprejema RPP.
- d) Razmisliti je treba, kakšna naj bo vsebina UZ in KZ za RPP. Če RPP ne bodo izdelani in sprejeti, ne bo prave podlage za izdelavo UZ in KZ.

Povzela:

Valentina Lavrenčič, sekretarka

Sektor za strateški prostorski razvoj